

УРЕДБУ

О НАЧИНУ ОСТВАРИВАЊА ПРАВА ПРИПАДНИКА ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ВОЈСКЕ У ОТАЦБИНИ И РАВНОГОРСКОГ ПОКРЕТА У ОБЛАСТИ БОРАЧКО-ИНВАЛИДСКЕ ЗАШТИТЕ

(Објављена у "Сл. гласнику РС", бр. 51 од 17. јуна 2005)

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом уредбом уређује се начин утврђивања статуса борца народноослободилачког рата (у даљем тексту: НОР) и начин остваривања права припадника Југословенске војске у отаџбини и Равногорског покрета у области борачко-инвалидске заштите, као и начин добијања и изглед "Равногорске споменице 1941".

Члан 2.

Борцем НОР-а, у складу са законом, сматра се лице које је ступило у Југословенску војску у отаџбини, односно Равногорски покрет пре 1. јануара 1944. године (мушкарац), односно пре 1. јануара 1945. године (жена), а учествовало је у НОР-у од дана ступања до 15. маја 1945. године. Изузетно, борцем НОР-а сматра се и лице из става 1. овог члана које је у периоду од 12. септембра 1944. године до 15. маја 1945. године приступило партизанским одредима, односно Југословенској армији.

Члан 3.

Војним инвалидом, у складу са законом, сматра се лице које је задобило рану, повреду, озледу или болест, па је због тога наступило оштећење његовог организма најмање за 20%, под околностама учешћа у НОР-у у својству припадника Југословенске војске у отаџбини, односно Равногорског покрета у периоду од 17. априла 1941. године до 15. маја 1945. године.

Члан 4.

Корисником породичне инвалиднине, у складу са законом, сматра се:

- члан породице лица које је погинуло, умрло или нестало под околностима из члана 2. ове уредбе или је умрло од последица ране, повреде, озледе или болести задобијене под тим околностима у року од годину дана од дана настанка оштећења организма (породица палог борца);
- члан породице умрлог војног инвалида из члана 3. ове уредбе (породица умрлог војног инвалида);
- члан породице учесника НОР-а који је умро од последица ране, повреде, озледе или болести у току спровођења судског поступка због припадности Југословенској војсци у отаџбини, односно Равногорском покрету или је над

ним лицем по правноснажној пресуди извршена смртна казна због припадништва Југословенској војсци у отаџбини, односно Равногорском покрету (породица умрлог војног инвалида).

Члан 5.

Чланови породице у смислу члана 4. ове уредбе јесу:

- 1) брачни друг;
- 2) деца (рођена у браку или ван брака и усвојена), као и пасторчад коју је пали борац, односно војни инвалид издржавао;
- 3) родитељи, као и очух, маћеха и усвојиоци које је пали борац, односно војни инвалид издржавао.

II. ПРАВА

Члан 6.

Права, у складу са законом, јесу:

- 1) борачки додатак;
- 2) лична инвалиднина;
- 3) додатак за негу и помоћ;
- 4) ортопедски додатак;
- 5) здравствена заштита и друга права у вези са остваривањем здравствене заштите;
- 6) ортопедска и друга помагала;
- 7) накнада за време незапослености;
- 8) бањско и климатско лечење;
- 9) породична инвалиднина;
- 10) увећана породична инвалиднина;
- 11) месечно новчано примање;
- 12) накнада трошкова смештаја у установу социјалне заштите;
- 13) додатак за негу;
- 14) породични додатак;
- 15) додатак на децу;
- 16) изузетно месечно новчано примање;
- 17) додатак на име разлике између оствареног примања и гарантованог износа за носиоце "Равногорске споменице 1941.";
- 18) професионална рехабилитација и новчана накнада за време професионалне рехабилитације;
- 19) право на путничко моторно возило;
- 20) бесплатна и повлашћена вожња;
- 21) накнада за исхрану и смештај за време путовања и боравка у другом месту;
- 22) накнада трошкова путовања;
- 23) помоћ у случају смрти;
- 24) накнада погребних трошкова;
- 25) допунска лична инвалиднина;
- 26) допунска породична инвалиднина.

Члан 7.

Права из члана 6. тач. 1-24. ове уредбе остварују се у обиму, на начин и по поступку прописаном Законом о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца ("Службени лист СРЈ", бр. 24/98, 29/98 и 25/00) и Законом о правима бораца, војних инвалида и чланова њихових породица ("Службени гласник СРС", број 54/89 и "Службени гласник РС", број 137/04). Права из члана 6. тач. 25. и 26. ове уредбе остварују се у обиму и на начин прописаним Уредбом о правима на допунску заштиту војних инвалида, корисника породичне инвалиднине и цивилних инвалида рата ("Службени гласник РС", бр. 39/92, 45/93, 75/93 и 52/96).

Члан 8.

Борци НОР-а могу остварити права из члана 6. тач. 1, 11, 12, 13, 16, 22, 23. и 24. ове уредбе.

Чланови породице умрлих бораца НОР-а могу остварити права из члана 6. тач. 16, 22, 23. и 24. ове уредбе.

Војни инвалиди могу остварити права из члана 6. тач. 1-8, 11-13, 15. и 18-25. ове уредбе.

Корисници породичне инвалиднине могу остварити права из члана 6. тач. 5, 9-16, 20-24. и 26. ове уредбе.

Носиоци "Равногорске споменице 1941." и чланови породице умрлог носиоца "Равногорске споменице 1941." могу остварити права из члана 6. тач. 17. и 22. ове уредбе.

Уколико лице испуњава услове за признавање права по више основа, у складу са законом, припада му право само по једном основу, и то које је повољније за њега.

III. "РАВНОГОРСКА СПОМЕНИЦА 1941."

Члан 9.

Право на добијање "Равногорске споменице 1941." (у даљем тексту: Споменица) имају учесници НОР-а, под условом:

- 1) да су у Југословенску војску у отаџбини, односно Равногорски покрет ступили у периоду од 17. априла 1941. године до 31. децембра 1941. године;
  - 2) да нису прекидали службу у Југословенској војсци у отаџбини, односно Равногорском покрету до 15. маја 1945. године своевољним напуштањем ове војске, било да су се вратили кућама, дезертирали или се предали непријатељу, осим у случају када су у периоду од 12. септембра 1944. године до 15. маја 1945. године приступили партизанским одредима, односно Југословенској армији.
- Уколико учесник НОР-а који испуњава услове за добијање Споменице није у животу, она се може постхумно доделити члану његове уже породице.

Члан 10.

Споменица је кружног облика, величине 49 mm у пречнику. На левој страни се налази грб Војске Краљевине Југославије, сребрнасте боје, а на десној страни фигура борца позлаћене боје, у стојећем ставу, који у левој руци држи заставу Краљевине Југославије, а десном руком позива народ на борбу.

IV. НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРАВА

Члан 11.

Чињеница да је рана, повреда или озледа настала под околностима из чл. 2. и 3. ове уредбе утврђује се писменим доказним средствима, која потичу из времена када је задобијено оштећење организма, односно у року од годину дана од дана престанка тих околности.

Чињеница да је болест настала под околностима из чл. 2. и 3. ове уредбе утврђује се само на основу медицинске документације која потиче из периода док су трајале те околности, а најдоцније до истека две године од дана њиховог престанка.

Чињеница да је лице од којег чланови породице изводе права по овој уредби погинуло, умрло или нестало под околностима из члана 2. ове уредбе утврђује се свим доказним средствима у поступку по захтеву за признавање права поднесеном до 31. јула 2007. године.

Чињеница да је лице од којег чланови породице изводе права по овој уредби погинуло, умрло или нестало под околностима из члана 4. тачка 3. ове уредбе утврђује се свим доказним средствима у поступку по захтеву за признавање права поднесеном до 31. јула 2007. године.

Захтев за признавање својства војног инвалида по основу оштећења организма насталог услед болести задобијене под околностима из чл. 2, 3. и 4. ове уредбе поднесен после 31. јула 2007. године неће се узети у поступак. Својство борца НОР-а из члана 2. ове уредбе утврђује се само писменим доказним средствима. Изузетно, до 31. јула 2007. године, ово својство може се доказивати и квалификованим сведоцима.

Писменим доказним средством, у смислу ст. 1. и 6. овог члана, сматра се писмени документ који указује на чињенице о испуњености услова из чл. 2, 3. и 4. ове уредбе, а посебно војни документи, судске пресуде, акти о конфискацији или национализацији имовине због припадности Југословенској војсци у отаџбини, односно Равногорском покрету и медицинска документација. Изјава сведока, без обзира у ком облику је дата, не сматра се писменим доказним средством.

Квалификованим сведоком, у смислу става 6. овог члана, сматра се борац НОР-а коме је својство утврђено писменим доказним средством и који је са борцем чије се својство утврђује био у истој јединици и на истој територији дејстава Југословенске војске у отаџбини, односно Равногорског покрета.

Члан 12.

Захтев за додељивање Споменице може се поднети до 31. јула 2007. године, а решава се само на основу писмених доказних средстава о учешћу у НОР-у. Уз захтев се морају приложити изјаве најмање два борца НОР-а о учешћу

подносиоца захтева у НОР-у, који о том учешћу имају лично и непосредно сазнање.

Члан 13.

У поступку остваривања права припадника Југословенске војске у отаџбини и Равногорског покрета органи надлежни за одлучивање о правима у области борачко-инвалидске заштите утврђују својство борца НОР-а из члана 2. ове уредбе.

Члан 14.

О додељивању Споменице одлучује решењем комисија из члана 43. став 3. Закона о правима бораца, војних инвалида и чланова њихових породица ("Службени гласник СРС", број 54/89 и "Службени гласник РС", број 137/04).

Члан 15.

Комисија из члана 14. ове уредбе, на захтев органа надлежног за одлучивање о правима у области борачко-инвалидске заштите, даје мишљење о признавању својства борца НОР-а, својства војног инвалида и својства корисника породичне инвалиднине.

V. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 16.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", а примењиваће се од 1. октобра 2005. године.

05 број 110-3679/2005
У Београду, 17. јуна 2005. године
Влада Републике Србије
Потпредседник, Мирољуб Лабус, с. р.